

PREZES
NAJWYŻSZEJ IZBY KONTROLI
Krzysztof Kwiatkowski

KRR.410.004.01.2017
P/17/027

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/17/027 – System awansu zawodowego nauczycieli
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Departament Rolnictwa i Rozwoju Wsi
Kontroler	Monika Bagińska, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr KRR/28/2017 z dnia 13 września 2017 r. (dowód: akta kontroli str. 1)
Jednostka kontrolowana	Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi, 00-930 Warszawa, ul. Wspólna 30
Kierownik jednostki kontrolowanej	Krzysztof Jurgiel, Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi od dnia 16 listopada 2015 r. Marek Sawicki, Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi od dnia 17 marca 2014 r. do dnia 16 listopada 2015 r. (dowód: akta kontroli str. 10, 182-186)

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

W ocenie Najwyższej Izby Kontroli realizacja zadań przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi, jako organu prowadzącego i sprawującego nadzór pedagogiczny nad szkołami rolniczymi, w zakresie systemu awansu zawodowego nauczycieli nie zawsze była właściwa¹.

Uzasadnienie oceny ogólnej

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi powoływał komisje egzaminacyjne i kwalifikacyjne dla nauczycieli ubiegających się o nadanie stopnia awansu zawodowego nauczyciela mianowanego i dyplomowanego, zapewnił warunki do przeprowadzenia egzaminu lub rozmowy kwalifikacyjnej oraz rozstrzygnięcia ich wyniku w wymaganym przepisami ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela² składzie osobowym.

W Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi na ogół rzetelnie weryfikowano wymagania wobec nauczycieli dla uzyskania stopnia awansu zawodowego nauczyciela mianowanego i dyplomowanego oraz wydawano akty nadania tego stopnia awansu. W odniesieniu do dwóch spośród 31 zbadanych spraw nadania stopnia awansu zawodowego nauczyciela mianowanego i dyplomowanego stwierdzono nierzetelną weryfikację dokumentacji i dopuszczenie do postępowania kwalifikacyjnego i egzaminacyjnego nauczycieli niespełniających wymogów określonych ustawą KN i nadanie im kolejnego stopnia awansu zawodowego.

¹ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna. Jeżeli sformułowanie oceny ogólnej według proponowanej skali byłoby nadmiernie utrudnione, albo taka ocena nie dawałaby prawdziwego obrazu funkcjonowania kontrolowanej jednostki w zakresie objętym kontrolą, stosuje się ocenę opisową, bądź uzupełnia ocenę ogólną o dodatkowe objaśnienie.

² Dz. U. z 2017 r. poz. 1189, ze zm., dalej ustawa KN.

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi prawidłowo realizował zadania nadzoru nad czynnościami podejmowanymi w postępowaniu o nadanie stopnia awansu zawodowego nauczyciela kontraktowego w podległych szkołach.

W latach 2015-2016 w części 32 – Rolnictwo Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi wyodrębnił środki na dofinansowanie doskonalenia zawodowego nauczycieli w wymaganej wysokości, natomiast w 2017 r. – w zaniżonej wysokości w stosunku do 1% poziomu planowanych rocznych środków przeznaczonych na wynagrodzenia osobowe nauczycieli w szkołach, wymaganego art. 70a ust. 1 ustawy KN.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Nadawanie nauczycielom stopni awansu zawodowego

Opis stanu
faktycznego

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi zgodnie z art. 8 ust. 7 oraz art. 53 ust. 2 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe³ jest organem prowadzącym i sprawuje nadzór pedagogiczny nad publicznymi szkołami rolniczymi, placówkami rolniczymi oraz placówkami doskonalenia nauczycieli przedmiotów zawodowych, którzy nauczają w szkołach rolniczych.

W roku szkolnym 2017/2018 Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi był organem prowadzącym i sprawującym nadzór pedagogiczny nad 47 zespołami szkół centrami kształcenia rolniczego oraz nad Krajowym Centrum Edukacji Rolniczej w Brwinowie (KCER) – placówką doskonalenia nauczycieli przedmiotów zawodowych, którzy nauczają w szkołach rolniczych⁴.

W strukturze 47 zespołów szkół centrów kształcenia rolniczego znajdowało się 47 techników, 46 branżowych szkół I stopnia, 37 szkół policealnych oraz 46 centrów kształcenia ustawicznego.

W latach szkolnych 2015/2016, 2016/2017 i 2017/2018 (według stanu na dzień 30 września każdego roku szkolnego) liczba zatrudnionych w szkołach nauczycieli dyplomowanych wzrosła z 870 do 1.016 (tj. o 16,8%), nauczycieli mianowanych zmalała z 524 do 474 (tj. o 9,5%), nauczycieli kontraktowych zmalała z 271 do 233 (tj. o 14%), nauczycieli stażystów zmalała z 63 do 51 (tj. o 19%), nauczycieli bez stopnia awansu zawodowego zmalała z 33 do 30 (tj. o 9%).

(dowód: akta kontroli str. 2-4, 214-238, 309-314, 319-332, 434-439, 576-577, 661-668, 758-759)

W latach szkolnych 2015/2016 i 2016/2017 nauczyciele szkół rolniczych złożyli w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi (MRiRW) 196 wniosków⁵ o wszczęcie postępowania egzaminacyjnego lub kwalifikacyjnego, z tego 86 wniosków o wszczęcie postępowania egzaminacyjnego na stopień nauczyciela mianowanego i 110 wniosków o wszczęcie postępowania kwalifikacyjnego na stopień nauczyciela dyplomowanego.

Spośród 195 nauczycieli, którzy przystąpili do postępowań, wszyscy uzyskali stopień awansu, z tego 86 nauczycieli kontraktowych uzyskało stopień nauczyciela mianowanego, a 109 nauczycieli mianowanych – stopień nauczyciela dyplomowanego.

³ Dz. U. z 2017 r. poz. 59, ze zm., dalej ustawa Prawo oświatowe.

⁴ Obwieszczenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 13 września 2017 r. w sprawie wykazu jednostek organizacyjnych podległych Ministrowi Rolnictwa i Rozwoju Wsi lub przez niego nadzorowanych (M.P. poz. 905).

⁵ Do roku szkolnego 2015/2016 włączono dwa wnioski złożone w terminie 3 sierpnia 2015 r. i 13 sierpnia 2015 r., które były rozpatrywane w roku szkolnym 2015/2016. Do roku szkolnego 2016/2017 włączono jeden wniosek złożony w terminie 8 sierpnia 2016 r., który był rozpatrywany w roku szkolnym 2016/2017.

W roku szkolnym 2016/2017 w jednym przypadku wniosek nauczyciela o wszczęcie postępowania kwalifikacyjnego na stopień zawodowy nauczyciela dyplomowanego pozostał bez rozpoznania z powodu nieuzupełnienia przez nauczyciela dokumentów potwierdzających posiadanie wymaganych kwalifikacji do prowadzenia zajęć w danym typie szkoły.

W latach szkolnych 2015/2016 i 2016/2017 nie były wydawane decyzje o odmowie nadania stopnia awansu nauczyciela mianowanego i dyplomowanego.

Nauczyciele zatrudnieni w MRiRW oraz KCER nie składali wniosków o wszczęcie postępowania kwalifikacyjnego na stopień nauczyciela dyplomowanego.

Dyrektorzy szkół rolniczych w latach szkolnych 2015/2016 i 2016/2017 nie wnioskowali o przystąpienie do postępowania kwalifikacyjnego o nadanie stopnia nauczyciela dyplomowanego.

(dowód: akta kontroli str. 215, 235, 309-314, 319-332, 434-439, 573, 576-577)

Prawidłowość prowadzonych postępowań sprawdzono na próbie 31 postępowań dobranych w sposób celowy, z tego 15 dotyczących ubiegania się nauczycieli o awans na stopień zawodowy nauczyciela mianowanego oraz 16 postępowań dotyczących ubiegania się nauczycieli o awans na stopień zawodowy nauczyciela dyplomowanego.

Łączna liczba zbadanych postępowań stanowiła 15,9% liczby awansów uzyskanych przez nauczycieli w szkołach (195), którzy w obu latach szkolnych uzyskali stopień zawodowy nauczyciela mianowanego (86) i dyplomowanego (109), z tego 107 w roku szkolnym 2015/2016 i 88 w roku szkolnym 2016/2017.

Próbą kontrolną objęto postępowania dotyczące wniosków złożonych przez: jednego nauczyciela wykonującego w szkole obowiązki psychologa, dwóch nauczycieli wychowawców w internacie, trzech nauczycieli wykonujących obowiązki bibliotekarza (w tym jeden będący jednocześnie nauczycielem przedmiotów ogólnokształcących), trzech nauczycieli teoretycznych przedmiotów zawodowych, sześciu nauczycieli praktycznej nauki zawodu (w tym jeden będący również wychowawcą w internacie), siedmiu nauczycieli będących jednocześnie nauczycielami praktycznej nauki zawodu i teoretycznych przedmiotów zawodowych oraz dziewięciu nauczycieli przedmiotów ogólnokształcących⁶.

(dowód: akta kontroli str. 235, 323-332, 578-660, 763)

W wyniku badania ustalono, że z wyjątkiem dwóch przypadków, postępowania dotyczące nadania stopnia awansu zawodowego nauczyciela mianowanego i dyplomowanego były prowadzone zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.

Nauczyciele ubiegający się o awans posiadali kwalifikacje wymagane na tych stanowiskach pracy, co było zgodne z wymogiem art. 9b ust. 1 pkt 1 ustawy KN, odbyli staż zakończony pozytywną oceną dorobku zawodowego za okres stażu, zachowali termin złożenia wniosku o podjęcie postępowania egzaminacyjnego lub kwalifikacyjnego w stosunku do daty uzyskania pozytywnej oceny dorobku zawodowego za okres stażu – zgodnie z art. 9d ust. 7 ustawy KN.

⁶ Wśród nauczycieli przedmiotów ogólnokształcących byli trzej nauczyciele będący równocześnie w trakcie stażu wychowawcami w internacie, jeden wykonujący również obowiązki bibliotekarza, jeden nauczyciel teoretycznej i praktycznej nauki zawodu, jeden będący równocześnie nauczycielem teoretycznych przedmiotów zawodowych, a także trzej nauczyciele, którzy byli wyłącznie nauczycielami przedmiotów ogólnokształcących.

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi jako organ powołujący komisję egzaminacyjną i kwalifikacyjną⁷ zapewnił warunki do:

- udziału w komisjach, zgodnie z art. 9g ust. 2 pkt 4 i ust. 3 pkt 3 ustawy KN, wymaganej liczby ekspertów posiadających kwalifikacje odpowiadające wymogom określonym w § 10 ust. 1 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 1 marca 2013 r. w sprawie uzyskiwania stopni awansu zawodowego przez nauczycieli⁸,
- udziału w komisji – na wniosek nauczyciela – przedstawiciela właściwego związku zawodowego, zgodnie z wymogiem art. 9g ust. 5 ustawy KN,
- przeprowadzenia egzaminu lub rozmowy kwalifikacyjnej oraz rozstrzygnięcia ich wyniku w wymaganym składzie 2/3 członków komisji, zgodnie z § 13 ust. 1 rozporządzenia w sprawie awansu.

Protokoły z przebiegu prac komisji egzaminacyjnych i kwalifikacyjnych zawierały informacje dotyczące spełnienia wymagań w zakresie określonym w § 7 ust. 2 i § 8 ust. 2 rozporządzenia w sprawie awansu oraz informacje o udzielonych odpowiedziach w zakresie określonym w § 12 ust. 2 pkt 2 i § 14 ust. 1 pkt 4 tego rozporządzenia. Akty nadania stopnia nauczyciela mianowanego i dyplomowanego zostały wydane z zachowaniem terminu określonego w art. 9b ust. 3 i 3a ustawy KN oraz zgodnie z wzorami określonymi w załącznikach 3 i 4 do rozporządzenia w sprawie awansu.

We wszystkich zbadanych przypadkach protokoły z przebiegu prac komisji były sporządzane przez osobę wyłonioną ze składu komisji.

(dowód: akta kontroli str. 235, 323-332, 572-660, 752-757, 760-763)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono nieprawidłowości polegające na:

1. Nierzetelnym przeprowadzeniu analizy wniosku nauczyciela o wszczęcie postępowania w sprawie nadania stopnia awansu nauczyciela mianowanego i dopuszczeniu do postępowania egzaminacyjnego nauczyciela, który nie dotrzymał wymogu złożenia takiego wniosku w roku uzyskania pozytywnej oceny dorobku zawodowego określonego w art. 9d ust. 7 ustawy KN.

Nauczycielka kontraktowa, złożyła w MRiRW w dniu 30 czerwca 2016 r. wniosek o wszczęcie postępowania egzaminacyjnego na stopień awansu zawodowego nauczyciela mianowanego wraz z zaświadczeniem z dnia 27 czerwca 2016 r. o ukończeniu stażu. Z zaświadczenia wynikało, że ocena dorobku zawodowego nauczyciela została dokonana w dniu 16 września 2015 r.

Pomimo, że wniosek o wszczęcie postępowania egzaminacyjnego na stopień awansu zawodowego nauczyciela mianowanego nauczycielka złożyła w dniu 30 czerwca 2016 r., tj. w roku następnym po roku, w którym uzyskała pozytywną ocenę dorobku zawodowego, w MRiRW postępowanie zostało wszczęte i zakończyło się wydaniem przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w dniu 31 sierpnia 2016 r. decyzji administracyjnej o nadaniu stopnia zawodowego nauczyciela mianowanego.

⁷ Zgodnie z art. 8 ust. 7 oraz art. 53 ust. 2 ustawy Prawo oświatowe w związku z art. 9g ust. 2 i 3 ustawy KN jako organ prowadzący i sprawujący nadzór pedagogiczny nad publicznymi szkołami rolniczymi jest organem właściwym do powoływania komisji egzaminacyjnych i kwalifikacyjnych dla nauczycieli szkół rolniczych ubiegających się o stopień awansu zawodowego nauczyciela mianowanego i dyplomowanego.

⁸ Dz. U. poz. 393, dalej rozporządzenie w sprawie awansu.

Zgodnie z art. 9d ust. 7 ustawy KN, w przypadku niedotrzymania terminu złożenia wniosku o podjęcie postępowania egzaminacyjnego lub kwalifikacyjnego na stopień awansu zawodowego, nauczyciel obowiązany jest do ponownego odbycia stażu w pełnym wymiarze. W związku z tym dopuszczenie nauczyciela do postępowania egzaminacyjnego i nadanie stopnia awansu nauczyciela mianowanego nastąpiło z naruszeniem art. 9d ust. 7 w związku z art. 9b ust. 1 i art. 9b ust. 6 ustawy KN.

(dowód: akta kontroli str. 467-482, 580-590)

Dyrektor Departamentu Spraw Społecznych i Oświaty Rolniczej (DSSO) podała, że podczas analizy formalnej wniosku nauczyciela o wszczęcie postępowania egzaminacyjnego na stopień nauczyciela mianowanego, sprawdza się załączone do wniosku dokumenty, m.in. potwierdzające posiadane przez nauczyciela kwalifikacje, wymiar zatrudnienia i jego zgodność z posiadanymi kwalifikacjami, okresy przerw między kolejnymi stopniami awansu, a także daty złożenia i zatwierdzenia planu rozwoju i daty otrzymania oceny dorobku zawodowego oraz, że urzędnik, dokonujący analizy formalnej wniosku, przyjął, że zgodnie z art. 63 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty⁹, rok szkolny rozpoczyna się w dniu 1 września każdego roku i kończy się 31 sierpnia kolejnego roku. Ponadto dodała, że nauczycielka uzyskała pozytywną ocenę dorobku zawodowego za okres stażu w dniu 16 września 2015 r., a wniosek złożyła dnia 30 czerwca 2016 r., w tym samym roku szkolnym oraz, że podobną interpretację przyjął dyrektor szkoły, wydając nauczycielowi zaświadczenie do celów awansu.

(dowód: akta kontroli str. 467-478)

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi stwierdził, że „ustawa o systemie oświaty (...) w art. 63 określa czas trwania roku szkolnego, tj. rozpoczyna się 1 września każdego roku i kończy się 31 sierpnia następnego roku. Mając na uwadze powyższy przepis, uznano, że (...) nauczycielka (...) po uzyskaniu w dniu 16 września 2015 r. pozytywnej oceny dorobku zawodowego za okres stażu, mogła złożyć wniosek 30 czerwca 2016 r., czyli w tym samym roku szkolnym, w którym uzyskała ocenę.” Ponadto Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi podał, że w wyniku analizy ustalono, iż wniosek spełnia wymogi formalne.

Ponadto Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi wyjaśnił, że: „(...) W związku z wykazaną w wyniku kontroli prowadzonej przez NIK nieprawidłowością dotyczącą awansu zawodowego (...) zostały już podjęte kroki wyjaśniające zaistniałą sytuację. Rozważano zastosowanie w przedmiotowej sprawie trybu określonego w art. 9h ust. 2 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (...). Jednak zgodnie z uzyskaną interpretacją prawną wykorzystanie powyższego przepisu jest możliwe tylko do czasu zakończenia postępowania dotyczącego awansu zawodowego nauczyciela, czyli nadania stopnia awansu. (...) Wobec powyższego, kolejnym krokiem w sprawie będzie ustalenie, czy istnieje możliwość wzruszenia decyzji o nadaniu stopnia awansu zawodowego nauczyciela mianowanego (...) na podstawie ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2017 r. poz. 1257).”

(dowód: akta kontroli str. 479-482)

⁹ Dz. U. z 2016 r. poz. 1943, ze zm.

2. Nierzetelnym przeprowadzeniu analizy wniosku nauczyciela o wszczęcie postępowania w sprawie nadania stopnia awansu nauczyciela dyplomowanego i dopuszczeniu do postępowania kwalifikacyjnego nauczyciela, który w okresie sprawowania funkcji dyrektora szkoły niezgodnie z art. 9e ust. 1 ustawy KN otrzymał pozytywną ocenę dorobku zawodowego wydaną przez wicedyrektora szkoły, zamiast oceny pracy dokonanej stosownie do art. 6a ust. 6 ustawy KN przez organ prowadzący i sprawujący nadzór pedagogiczny nad szkołą.

Nauczycielka mianowana w trakcie odbywania stażu na stopień awansu zawodowego nauczyciela dyplomowanego, który rozpoczęła w dniu 1 września 2012 r., została powołana na stanowisko pełniącej obowiązki dyrektora szkoły w dniu 28 listopada 2014 r., a następnie na stanowisko dyrektora szkoły w dniu 15 września 2015 r., które sprawowała do dnia 3 marca 2016 r. Odbywała zatem w tym okresie staż, o którym mowa w art. 9e ust. 1 w związku z art. 9e ust. 5 ustawy KN, tzn. kontynuowała staż przewidziany dla dyrektora szkoły, a rozpoczęty wcześniej w trybie stażu prowadzonego dla nauczyciela.

Trzyletni okres, o którym mowa w art. 9e ust. 1 ustawy KN, uprawniający do złożenia wniosku o podjęcie postępowania kwalifikacyjnego o awans na stopień nauczyciela dyplomowanego w przypadku nauczycielki zajmującej stanowisko dyrektora szkoły upłynął w dniu 31 sierpnia 2015 r. W dniu 16 września 2015 r., tj. w czasie zajmowania stanowiska dyrektora szkoły, nauczycielka otrzymała pozytywną ocenę dorobku zawodowego wystawioną przez wicedyrektora szkoły, co było niezgodne z art. 9e ust. 1 w związku z art. 6a ust. 6 ustawy KN stanowiącym, że dyrektor szkoły podlega ocenie pracy przez organ prowadzący i sprawujący nadzór pedagogiczny nad szkołą.

W trakcie zajmowania stanowiska dyrektora szkoły nauczycielka nie wystąpiła do Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi o dokonanie oceny pracy w trybie art. 6a ust. 6 ustawy KN.

Wniosek o wszczęcie postępowania kwalifikacyjnego nauczycielka złożyła w MRiRW w dniu 30 czerwca 2016 r., a więc w dacie niezajmowania już stanowiska dyrektora szkoły. W dołączonym do wniosku zaświadczeniu wydanym przez dyrektora szkoły w dniu 27 czerwca 2016 r. wykazano, że staż nauczycielki zakończył się w dniu 31 sierpnia 2015 r., a w dniu 16 września 2015 r. dokonano pozytywnej oceny dorobku zawodowego nauczycielki za okres stażu. Wszczęte w MRiRW postępowanie zakończyło się nadaniem przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w drodze decyzji administracyjnej stopnia nauczyciela dyplomowanego w dniu 31 sierpnia 2016 r.

Powyższe postępowanie kwalifikacyjne na stopień nauczyciela dyplomowanego zostało zatem przeprowadzone z naruszeniem art. 9e ust. 1 w związku z art. 9b ust. 1 i art. 9b ust. 6 ustawy KN.

(dowód: akta kontroli str. 442-466, 608-618)

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi podał: „należy przypuszczać, że za podstawę prawną dokonania oceny dorobku zawodowego (...) przyjęto art. 9c ust. 6 i 8 ustawy (...) Karta Nauczyciela (...). Informacja o dokonaniu oceny dorobku zawodowego nauczyciela ubiegającego się o wyższy stopień awansu zawodowego, zawarta jest w zaświadczeniu dyrektora szkoły dołączonym do wniosku o wszczęcie postępowania egzaminacyjnego lub kwalifikacyjnego. Zaświadczenie dyrektora szkoły dołączone do wniosku zostało zinterpretowane, że Pani (...) była zatrudniona jako nauczyciel. W dniu złożenia wniosku, tj. 30.06.2016 r. (...) była zatrudniona jako nauczyciel. Dokumenty dołączone do wniosku, tj. kserokopie dyplomów ukończenia studiów, świadectwo ukończenia studiów podyplomowych, świadectwo ukończenia kursu kwalifikacyjnego, a także

akt nadania stopnia nauczyciela mianowanego, zostały potwierdzone za zgodność z oryginałem przez kancelarię notarialną. Jedynym oryginalnym dokumentem dołączonym do wniosku jest zaświadczenie dyrektora szkoły, a dane w nim zawarte powinny być zgodne z dokumentacją szkoły i tak zostały przyjęte."

Ponadto Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi podał: „(...) stwierdzono, że wniosek Pani (...) spełnia wymogi formalne i został skierowany do dalszego procedowania, jako wniosek nauczyciela. Powołano komisję kwalifikacyjną, przed którą stawiała się nauczycielka w wyznaczonym terminie. Odpowiedziała na pytania członków komisji, dotyczące wpływu realizowanych działań i zadań na podniesienie jakości pracy szkoły. Na podstawie liczby punktów przyznanych przez poszczególnych członków komisji obliczona została średnia arytmetyczna. Nauczycielka otrzymała 9,2 punktu na 10 możliwych. 15 lipca 2016 r. na podstawie prac komisji kwalifikacyjnej zostało wydane zaświadczenie (...) o akceptacji komisji na stopień nauczyciela dyplomowanego. W następstwie powyższego 31 sierpnia 2016 r. nadano (...) stopień nauczyciela dyplomowanego."

Ponadto Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi podał, że: „(...) W związku z zaistniałą sprawą dotyczącą awansu zawodowego (...) zostały podjęte kroki wyjaśniające, zmierzające ku ustaleniu stanu faktycznego. Rozważana jest możliwość wzruszenia decyzji o nadaniu stopnia awansu zawodowego nauczyciela dyplomowanego (...) na podstawie ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. kodeks postępowania administracyjnego (...)".

Najwyższa Izba Kontroli (NIK) nie podzieliła stanowiska Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi o zaistnieniu warunków do dopuszczenia nauczyciela do postępowania kwalifikacyjnego. Najwyższa Izba Kontroli zwraca uwagę, że w zaświadczeniu o odbytym stażu wydanym przez dyrektora szkoły dla nauczyciela podano okres stażu i pełnienie w tym czasie obowiązków dyrektora szkoły, a powierzenie tych obowiązków i stanowiska dyrektora szkoły nastąpiło przez organ prowadzący szkołę, tj. Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

(dowód: akta kontroli str. 461-466)

Dyrektor DSSO podała, że „oceny dorobku zawodowego Pani (...) w dniu 16 września 2015 r. dokonano, należy przypuszczać, na podstawie art. 9c ust. 6 i 8 ustawy (...) Karta Nauczyciela (...). Jednak w związku z tym, iż Pani (...) w okresie od 28 listopada 2014 r. zajmowała stanowisko p.o. dyrektora szkoły, a następnie od 15 września 2015 r. – dyrektora szkoły oznacza to, że w tym czasie nie odbywała stażu i nie obowiązywała jej ocena dorobku zawodowego. Powinna wówczas zgodnie z art. 9e ust. 1 i 5 ubiegać się o wyróżniającą ocenę pracy, którą, na podstawie wówczas obowiązujących przepisów ustawy Karta Nauczyciela, mógł dokonać organ prowadzący szkołę w porozumieniu z organem nadzoru pedagogicznego (art. 6a ust. 6 ustawy) (...)".

Dyrektor DSSO podała ponadto, że nauczycielka w czasie zajmowania stanowiska dyrektora szkoły nie wystąpiła o dokonanie oceny pracy i nie złożyła wniosku o wszczęcie postępowania kwalifikacyjnego na stopień awansu zawodowego nauczyciela dyplomowanego, zatem po odwołaniu jej ze stanowiska, chcąc kontynuować starania o kolejny stopień awansu zawodowego, powinna odbyć staż zgodnie z art. 9e ust. 4 ustawy KN oraz, że w przypadku dokonania oceny dorobku zawodowego przez wicedyrektora szkoły, błędnie zastosowano przepisy ustawy KN, tj. art. 9c ust. 6 i art. 9e ust. 1 i 4.

(dowód: akta kontroli str. 442-454)

Naczelnik Wydziału Organizacji Szkolnictwa i Nadzoru Pedagogicznego DSSO oraz pracownik Wydziału Organizacji Szkolnictwa i Nadzoru Pedagogicznego DSSO wyjaśniły, że nauczycielka nie konsultowała żadnych spraw dotyczących awansu zawodowego nauczycieli.

(dowód: akta kontroli str. 445-460)

Ocena częściowa

Postępowania w sprawie nadawania stopni awansu nauczyciela mianowanego i dyplomowanego w latach szkolnych 2015/2016 i 2016/2017 w 29 spośród 31 badanych przypadków prowadzono w MRiRW prawidłowo. Stwierdzono dwa przypadki nierzetelnego przeprowadzenia analizy wniosków nauczycieli o wszczęcie postępowania w sprawie nadania stopnia awansu nauczyciela mianowanego i dyplomowanego oraz dopuszczenia do postępowania kwalifikacyjnego i egzaminacyjnego nauczycieli niespełniających wymogów określonych ustawą KN i nadania im kolejnego stopnia awansu zawodowego.

2. Nadzór nad funkcjonowaniem systemu awansu zawodowego nauczycieli

Opis stanu faktycznego

W MRiRW na każdy rok szkolny ustalano Plan nadzoru pedagogicznego sprawowanego przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi nad podległymi szkołami i placówkami rolniczymi (Plan nadzoru pedagogicznego).

W latach szkolnych 2015/2016 i 2016/2017 w ww. dokumentach planowano kontrole, których przedmiotem była m.in. prawidłowość przeprowadzania przez dyrektorów szkół postępowań w zakresie nadawania stopnia awansu nauczyciela kontraktowego.

W powyższych latach szkolnych przeprowadzono osiem planowych kontroli. W przypadku pięciu szkół sformułowano zalecenia, które dotyczyły powiadamiania Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi o terminie i miejscu posiedzeń komisji kwalifikacyjnych powołanych dla nauczycieli ubiegających się o stopień zawodowy nauczyciela kontraktowego, sporządzania protokołów z prac komisji kwalifikacyjnych uwzględniających informację o średniej arytmetycznej punktów uzyskanych przez nauczyciela oraz zasięgania opinii rady rodziców przy dokonywaniu oceny dorobku zawodowego nauczyciela.

W Planie nadzoru pedagogicznego opracowanym na rok szkolny 2017/2018 nie przewidziano kontroli dotyczących prawidłowości postępowania dyrektorów szkół w zakresie nadawania nauczycielom stopnia awansu zawodowego nauczyciela kontraktowego. Zastępca Dyrektora DSSO podał, że „w związku z tym, iż w ciągu ostatnich dwóch lat szkolnych badano zgodność z przepisami prawa przeprowadzanie przez dyrektorów szkół postępowań w zakresie awansu zawodowego nauczycieli na stopień nauczyciela kontraktowego, a najczęściej występującym zaleceniem był obowiązek powiadamiania organu prowadzącego i organu nadzoru pedagogicznego o terminie i miejscu przeprowadzanych komisji (w których obecność przedstawiciela Ministra Rolnictwa nie jest obowiązkowa), w nadzorze na rok szkolny 2017/2018 nie zaplanowano kontroli z tego tematu. W czasie konferencji dla dyrektorów szkół rolniczych, poprzedzającej rozpoczęcie roku szkolnego 2017/2018, przypominano dyrektorom szkół o konieczności wywiązywania się z przepisów ustawy (...).”

(dowód: akta kontroli str. 236-324, 483-490, 518-566)

Dyrektor DSSO podała, że „(...) w latach 2015/2016 i 2016/2017 w wyniku prowadzonego nadzoru nie stwierdzono nieprawidłowości ani naruszeń w czynnościach określonych w art. 9h ust. 2 ustawy Karta Nauczyciela.”

Do MRiRW w tym okresie nauczyciele nie złożyli odwołań od oceny dorobku zawodowego oraz skarg w zakresie prawidłowości prowadzenia postępowań w sprawach awansu zawodowego. Nie złożono również odwołań od decyzji o nadaniu lub odmowie nadania stopnia nauczyciela kontraktowego.

(dowód: akta kontroli str. 3-4, 215, 238)

W latach szkolnych 2015/2016 i 2016/2017 łącznie 79 nauczycieli zatrudnionych w szkołach rolniczych prowadzonych przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi uzyskało stopień awansu zawodowego nauczyciela kontraktowego.

(dowód: akta kontroli str. 4-5, 236-238, 299, 323-324, 483-490, 518-566)

Uwagi dotyczące
badanej działalności

Stosownie do przepisu art. 9g ust. 4 ustawy KN, przedstawiciel Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi, pomimo możliwości wzięcia udziału w charakterze obserwatora w pracach komisji kwalifikacyjnych powołanych dla nauczycieli ubiegających się o awans na stopień nauczyciela kontraktowego, nie skorzystał z takiego uprawnienia.

Na 79 postępowań na stopień awansu zawodowego nauczyciela kontraktowego przeprowadzonych w szkołach rolniczych, do MRiRW złożono 46 powiadomień o planowanych pracach komisji kwalifikacyjnych.

Zastępca Dyrektora DSSO podał, że „podstawowym dokumentem informującym o liczbie nauczycieli będących w awansie zawodowym jest arkusz organizacji szkoły (...). Zapis art. 9d ust. 8 ustawy Karta Nauczyciela obliuguje do podania w arkuszu organizacji liczby nauczycieli, w podziale na stopnie awansu zawodowego, przystępujących do postępowań kwalifikacyjnych lub egzaminacyjnych w roku szkolnym (...)”. Podał również, że „w czasie kiedy w szkołach odbywają się posiedzenia komisji do spraw awansu zawodowego dla nauczycieli stażystów (...), w Ministerstwie wykonywane są prace związane z analizą formalną wniosków oraz obsługą administracyjno-biurową komisji (...) dla nauczycieli ubiegających się o awans na stopień nauczyciela mianowanego i dyplomowanego. W związku z tym, że ww. przepisy ustawy nie obligują do udziału w charakterze obserwatora w pracach komisji odbywających się na terenie szkoły, wizytatorzy Ministerstwa wykonują w tym czasie zadania nie tylko w zakresie awansu, ale także wiele innych zadań wynikających z opisu stanowisk oraz prace terminowe zlecone przez przełożonych.”

(dowód: akta kontroli str. 4-5, 236-238, 299, 323-324, 483-490, 518-566)

Zdaniem Najwyższej Izby Kontroli udział przedstawiciela Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w pracach komisji kwalifikacyjnych i obserwacja sposobu realizacji zadań przez dyrektora szkoły stanowi dla organu prowadzącego wartość dodaną przy sprawowaniu nadzoru pedagogicznego nad szkołami.

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena cząstkowa

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi prawidłowo pełnił nadzór nad funkcjonowaniem systemu awansu zawodowego na stopień nauczyciela kontraktowego w szkołach rolniczych.

3. Zapewnienie nauczycielom warunków do rozwoju i awansu zawodowego

Opis stanu faktycznego

W latach 2015-2016 środki na doskonalenie nauczycieli w szkołach prowadzonych przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi planowano i wydatkowano w części 32 – Rolnictwo w rozdziałach klasyfikacji budżetowej 80130 – Szkoły zawodowe i 85410 – Internaty i bursy szkolne. Od dnia 1 stycznia 2017 r. środki na doskonalenie zawodowe nauczycieli w części 32 – Rolnictwo zostały wyodrębnione w rozdziałach 80146 – Doksztalcanie i doskonalenie nauczycieli i 85446 – Doksztalcanie i doskonalenie nauczycieli.

Dyrektor DSSO wyjaśniła, że od 2017 r. plan i wydatki dotyczące środków na doskonalenie zawodowe nauczycieli były ujmowane w rozdziałach 80146 i 85446, co wynikało z zaleceń pokontrolnych NIK.

(dowód: akta kontroli str. 4, 396, 422-423, 569-570, 678)

W 2015 r. Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi wyodrębnił w części 32 – Rolnictwo środki na dofinansowanie doskonalenia zawodowego nauczycieli w kwocie 602,7 tys. zł, co stanowiło 0,87% planowanych rocznych środków na wynagrodzenia osobowe nauczycieli w szkołach rolniczych ustalonych na ten rok w ustawie budżetowej w wysokości 69.127 tys. zł oraz 0,85% planowanych rocznych środków na wynagrodzenia osobowe nauczycieli w szkołach rolniczych ustalonych w planie po zmianach według stanu na dzień 31 grudnia 2015 r. (71.216 tys. zł).

W 2016 r. Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi wyodrębnił ww. środki w kwocie 598,8 tys. zł, tj. 0,87% planowanych rocznych środków przeznaczonych na wynagrodzenia osobowe nauczycieli w szkołach rolniczych, ustalonych na ten rok w ustawie budżetowej w kwocie 69.013 tys. zł oraz 0,82% kwoty tych wynagrodzeń ustalonej w planie po zmianach według stanu na dzień 31 grudnia 2016 r. (73.444 tys. zł).

Postępowanie to było zgodne z art. 11 pkt 1 ustawy z dnia 5 grudnia 2014 r. o zmianie niektórych ustaw w związku z realizacją ustawy budżetowej na 2015 r.¹⁰ oraz art. 1 pkt 1 ustawy z dnia 16 grudnia 2015 r. o szczególnych rozwiązaniach służących realizacji ustawy budżetowej na rok 2016¹¹. Przepisy te stanowiły, że w latach 2015-2016 środki, o których mowa w art. 70a ust. 1 ustawy KN przeznaczone na dofinansowanie doskonalenia zawodowego nauczycieli, z uwzględnieniem doradztwa metodycznego, wyodrębnia się w budżetach organów prowadzących szkoły w wysokości do 1% planowanych rocznych środków przeznaczonych na wynagrodzenia osobowe nauczycieli, jednak nie mniej niż 0,5% tych środków.

(dowód: akta kontroli str. 333-398, 419-433, 567-571, 669-679, 715, 722, 729-751)

Dyrektorzy szkół rolniczych składali do Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi wnioski o dofinansowanie doskonalenia zawodowego nauczycieli na lata 2015-2017 oraz sprawozdania z ich realizacji, w trybie § 6 ust. 2 i 3 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 29 marca 2002 r. w sprawie sposobu podziału środków na wspieranie doskonalenia zawodowego nauczycieli pomiędzy budżety poszczególnych wojewodów, form doskonalenia zawodowego dofinansowywanych

¹⁰ Dz. U. poz. 1877, ze zm.

¹¹ Dz. U. poz. 2199, ze zm.

ze środków wyodrębnionych w budżetach organów prowadzących szkoły, wojewodów, ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania oraz szczegółowych kryteriów i trybu przyznania tych środków¹².

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi bezpośrednio nie dofinansowywał form doskonalenia zawodowego nauczycieli szkół rolniczych, środki na ten cel w latach 2015-2017 były przekazywane do realizacji w ramach planów finansowych szkół rolniczych.

(dowód: akta kontroli str. 333-418, 489-517, 677, 692-703)

W 2015 r. wykonanie wydatków na doskonalenie zawodowe nauczycieli w szkołach rolniczych wyniosło łącznie 444,9 tys. zł i stanowiło 73,8% planu na ten rok ustalonego w ustawie budżetowej w kwocie 602,7 tys. zł.

W 2016 r. wykonanie wydatków na doskonalenie nauczycieli w szkołach rolniczych wyniosło łącznie 429,2 tys. zł i stanowiło 71,7% planu ustalonego na ten rok w ustawie budżetowej w kwocie 598,8 tys. zł.

Dyrektor DSSO podała, że „corocznie dokonywana jest analiza sprawozdań ze sposobu wykorzystania środków przyznanych na dofinansowanie form doskonalenia zawodowego nauczycieli, przekazywanych przez dyrektorów szkół do 31 marca roku następnego, w odniesieniu do planów składanych do 30 listopada. Przyczynami niewykorzystania w latach 2015-2016 całości środków budżetowych zaplanowanych na doskonalenie zawodowe nauczycieli były niższe koszty – w stosunku do tych planowanych – uczestnictwa w różnych formach doskonalenia zawodowego nauczycieli związane z bezpłatnym uczestnictwem nauczycieli resortowych szkół rolniczych w różnych formach doskonalenia organizowanych przez Krajowe Centrum Edukacji Rolniczej w Brwinowie i inne instytucje, jak również w związku z możliwością korzystania przez nauczycieli z grantów i dofinansowania ze środków unijnych. Na wykonanie planu doskonalenia zawodowego miały także wpływ rezygnacja z otwarcia kierunków studiów oraz rezygnacja samych nauczycieli z różnych form doskonalenia z przyczyn niezależnych od dyrektorów szkół. W niektórych szkołach niższe wykonanie planu doskonalenia było także związane z koniecznością zapewnienia środków finansowych na pozostałe niezbędne wydatki związane z bieżącym funkcjonowaniem jednostek w celu niedopuszczenia do przekroczeń planu wydatków w danym roku. (...)”

(dowód: akta kontroli str. 333-347, 389-390, 670-671, 676, 715, 720-721, 750)

Dyrektor DSSO podała, że „w rocznych planach dofinansowania form doskonalenia zawodowego nauczycieli na lata 2015-2017 uwzględniono wszystkie zgłoszone potrzeby szkół w zakresie podnoszenia kwalifikacji zawodowych nauczycieli, które zostały zgłoszone przez dyrektorów szkół, w tym nauczycieli w trakcie staży na stopień awansu zawodowego, jak również potrzeby dalszego rozwoju zawodowego nauczycieli dyplomowanych. Ponadto zostały również uwzględnione kierunki polityki oświatowej państwa określone przez ministra właściwego do spraw oświaty na każdy rok szkolny. Natomiast potrzeby szkół na tle przesłanek wymienionych w § 3 rozporządzenia w sprawie środków na doskonalenie zawodowe nauczycieli są realizowane poprzez projekty finansowane ze środków UE – realizowane przez

¹² Dz. U. Nr 46, poz. 430, ze zm., dalej rozporządzenie w sprawie środków na doskonalenie zawodowe nauczycieli.

szkoły, jak również poprzez działalność Krajowego Centrum Edukacji Rolniczej w Brwinowie (...)." Podała również, że „zgodnie z przepisami prawa oświatowego pracodawcą dla nauczycieli jest szkoła, a dyrektor szkoły jest przełożonym służbowym dla zatrudnionych pracowników, który decyduje m.in. w sprawach przebiegu zatrudnienia nauczycieli, w tym kwestii związanych z ich doskonaleniem i rozwojem zawodowym. Tak więc to dyrektorzy poszczególnych resortowych szkół rolniczych posiadają informacje w zakresie odmowy bądź niezrealizowania wniosków nauczycieli, dotyczących dofinansowania form doskonalenia zawodowego. Ponadto dyrektorzy jako kierownicy poszczególnych szkół tworzą mechanizmy motywujące nauczycieli, w tym nauczycieli dyplomowanych, do dalszego rozwoju zawodowego."

W 2015 r. dyrektorzy szkół rolniczych udzielili dofinansowania kosztów studiów dla 91 nauczycieli, kosztów udziału w kursach, seminariach i warsztatach dla 1.061 nauczycieli oraz kosztów przejazdów i zakwaterowania dla 593 nauczycieli. W 2016 r. z tytułu ww. kosztów otrzymało dofinansowanie odpowiednio 102, 1.280 i 434 nauczycieli.

(dowód: akta kontroli str. 669-714)

W 2017 r. realizacja wydatków na doskonalenie zawodowe nauczycieli w szkołach rolniczych według stanu na dzień 30 września 2017 r. wyniosła 256,5 tys. zł, co stanowiło 41,5% planu po zmianach ustalonego w kwocie 617,9 tys. zł.

Dyrektor Departamentu Finansów wyjaśniła, że w trakcie roku 2017 szkoły rolnicze dokonują zmian w planie wydatków budżetu państwa, aby dostosować plan wydatków do swoich rzeczywistych potrzeb. Podała również, że niewykonanie wynika z faktu, że dane prezentowane są za III kwartały 2017 r., tak więc jednostki będą czyniły starania, aby w 100% wykonać swój plan do końca roku 2017.

(dowód: akta kontroli str. 419-433, 567-571, 722, 750-752, 762)

Dyrektor DSSO podała, że informacja na temat wykonania planu doskonalenia za 2017 r. będzie sporządzona na podstawie sprawozdań dyrektorów szkół ze sposobu wykorzystania środków na dofinansowanie doskonalenia zawodowego nauczycieli szkół w 2017 r., które zostaną przekazane do dnia 31 marca 2018 r.

(dowód: akta kontroli str. 389-398)

Plan doskonalenia zawodowego nauczycieli zatrudnionych w szkołach prowadzonych przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi na 2017 r. zatwierdzony został w dniu 16 marca 2017 r. w łącznej kwocie 608 tys. zł (rozdział 80146 – 560 tys. zł i rozdział 85446 – 48 tys. zł), przekraczającej o 23 tys. zł wydatki budżetowe ujęte na ten cel w ustawie budżetowej na 2017 r. (585 tys. zł).

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi podał, że podczas sporządzania planu doskonalenia zawodowego nauczycieli na 2017 r. (w I kwartale 2017 r.) zostały uwzględnione wydatki na ten cel dwóch nowo przejmowanych szkół rolniczych w Swarzędzie i Żarnowcu. Ponadto w planie uwzględniono korekty dokonane przez pięć szkół w wydatkach na doskonalenie zawodowe.

(dowód: akta kontroli str. 333-335, 342-344, 347, 422-433, 567-571, 724, 726-731)

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi wyjaśnił, że ocena stopnia realizacji doskonalenia zawodowego nauczycieli szkół rolniczych jest corocznie dokonywana na podstawie sprawozdań dyrektorów szkół ze sposobu wykorzystania środków przeznaczonych na doskonalenie zawodowe nauczycieli, które zawierają informacje o faktycznie zrealizowanych potrzebach w zakresie podnoszenia kwalifikacji zawodowych nauczycieli.

(dowód: akta kontroli str. 717-718, 720-721)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następującą nieprawidłowość:

Plan wydatków na dofinansowanie doskonalenia zawodowego nauczycieli w szkołach rolniczych w 2017 r. został ustalony w części 32 – Rolnictwo w dwóch rozdziałach klasyfikacji budżetowej 80146 – Doksztalcanie i doskonalenie nauczycieli i 85446 – Doksztalcanie i doskonalenie nauczycieli, w łącznej kwocie 585 tys. zł stanowiącej 0,76% planowanej kwoty wynagrodzeń osobowych nauczycieli zatrudnionych w szkołach rolniczych wynikającej z ustawy budżetowej na ten rok (77.272 tys. zł).

Według stanu na dzień 30 września 2017 r., plan wydatków na dofinansowanie doskonalenia zawodowego nauczycieli w szkołach został ustalony w łącznej kwocie 617,9 tys. zł stanowiącej 0,78% planowanej kwoty wynagrodzeń osobowych nauczycieli zatrudnionych w szkołach rolniczych wynikającej z planu po zmianach (79.088 tys. zł).

Było to niezgodne z wymogiem art. 70a ust. 1 ustawy KN, określającym wyodrębnienie środków na ten cel w wysokości 1% planowanych rocznych środków przeznaczonych na wynagrodzenia osobowe nauczycieli.

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi podał, że „środki na doskonalenie zawodowe nauczycieli planowane są w ramach rozdziału 80146 i 85446 przez poszczególne zespoły szkół oraz w ramach rozdziału 80146 przez Krajowe Centrum Edukacji Rolniczej. Zgodnie z art. 171 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (...), w trakcie 2017 r. szkoły rolnicze wnioskowały o dokonanie zmian planu polegających m.in. na przeniesieniu środków w ramach działu 801 (między rozdziałem 80130 i 80146) oraz działu 854 (między rozdziałem 85410 i 85446) w celu dostosowania planu wydatków do swoich rzeczywistych potrzeb.”

Ponadto Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi podał, że „w ramach prac nad projektem budżetu państwa na 2017 r., zgodnie z zaleceniami pokontrolnymi Najwyższej Izby Kontroli, zostały wyszczególnione w planach finansowych poszczególnych szkół rozdziały 80146 i 85446. Szkoły zaplanowały w tych rozdziałach środki na doskonalenie zawodowe nauczycieli w wysokości do 1% planowanych wynagrodzeń osobowych. Uzupełnieniem zaplanowanych przez szkoły wydatków na szkolenia zawodowe nauczycieli są wydatki na doskonalenie zawodowe nauczycieli resortowych szkół rolniczych zaplanowane w budżecie Krajowego Centrum Edukacji Rolniczej w Brwinowie (ogólnopolskiej placówce doskonalenia zawodowego nauczycieli, kształcących w zawodach rolniczych), której łączny budżet w 2017 r. wynosi 2.185 tys. zł. W planie doskonalenia na 2017 r. zostały uwzględnione dane KCER oraz dwóch szkół rolniczych w Swarzędzie i Żarnowcu, których prowadzenie

zostało przejęte przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi od dnia 1.01.2017 r. a także skorygowane przez dyrektorów szkół kwoty, które zostały ustalone na etapie prac nad projektem budżetu na 2017 r.”

(dowód: akta kontroli str. 342-344, 347, 389-398, 419-433, 567-571, 704-751, 761-762)

Zdaniem Najwyższej Izby Kontroli, z przepisów art. 1 ust. 2 pkt 1 lit. a i pkt 1b w związku z art. 91a ust. 1 pkt 1 i ust. 2 ustawy KN wynika, że nauczyciele zatrudnieni w MRiRW i w KCER podlegają tej ustawie w ograniczonym zakresie, w tym m.in. nie mają do nich zastosowania przepisy rozdziału 7a ustawy KN dotyczące finansowania kształcenia i doskonalenia zawodowego nauczycieli. Skutkiem tego, podstawę do wyliczenia wymaganego poziomu wyodrębnienia środków na doskonalenie nauczycieli w części 32 budżetu państwa stanowią planowane wynagrodzenia osobowe nauczycieli szkół i placówek rolniczych prowadzonych przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi, z wyłączeniem planowanych wynagrodzeń osobowych nauczycieli zatrudnionych w MRiRW i w KCER.

Na problemy dotyczące wyodrębniania w budżecie MRiRW środków na dofinansowanie doskonalenia zawodowego nauczycieli, z uwzględnieniem doradztwa metodycznego, w wysokości 1% planowanych rocznych środków przeznaczonych na wynagrodzenia osobowe nauczycieli, Najwyższa Izba Kontroli zwracała już uwagę w kontroli P/10/112 „Funkcjonowanie szkół rolniczych prowadzonych przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi” przeprowadzonej w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Ocena częściowa

W latach 2015-2016 Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi wyodrębnił w budżecie środki na dofinansowanie doskonalenia zawodowego nauczycieli w prawidłowej wysokości. W 2017 r. wyodrębnienia ww. środków dokonano w kwocie niższej niż wymagana art. 70a ust. 1 ustawy KN.

IV. Uwagi i wnioski

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny i uwagę wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹³, wnosi o:

1. Wzmocnienie nadzoru nad Departamentem Spraw Społecznych i Oświaty Rolniczej w zakresie czynności podejmowanych w postępowaniach o nadanie nauczycielom stopnia awansu zawodowego.
2. Doprowadzenie, w trybie nadzoru, do zgodności z prawem spraw administracyjnych zakończonych decyzjami nadającymi stopień nauczyciela mianowanego i stopień nauczyciela dyplomowanego.
3. Zapewnienie wyodrębnienia w budżecie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi środków na dofinansowanie doskonalenia zawodowego nauczycieli, z uwzględnieniem doradztwa metodycznego, w wysokości wymaganej przepisami prawa.

¹³ Dz. U. z 2017 r. poz. 524.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do Prezesa Najwyższej Izby Kontroli.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwagi i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Warszawa, dnia 21 grudnia 2017 r.

Prezes
Najwyższej Izby Kontroli
Krzysztof Kwiatkowski

podpis